

Nu har man så brugt knap 30 år på at finde en løsning på det problem. Man har nedsat en arbejdsgruppe på området, og der er blevet brugt en frygtelig masse penge på samme – og biologerne er virkelig blevet brugt – for at finde ud af, at det nok ikke var så godt at rette Skjern Å ud. Nu knap 30 år efter skal vi tage stilling til, om Skjern Å skal rettes tilbage til den oprindelige form.

Dansk Folkeparti vil gerne støtte dette lovforslag, men der er nogle ting, der skal gennemarbejdes meget mere, så vi ikke står med endnu en hovsæløsning. Derfor ser Dansk Folkeparti frem til udvalgsbehandlingen af dette lovforslag.

Det har været nævnt i høringssvarene, at en afstemning blandt de involverede kunne være ønskelig. Skulle der gå endnu et par år med den nuværende form af Skjern Å, kunne Dansk Folkeparti godt leve med det. Og som jeg startede, vil jeg også gerne slutte: Frem og tilbage, ja, det er lige langt, men det koster en utrolig masse penge.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten er tilhænger af naturgenopretningsprojektet for Skjern Å, og jeg synes da, det er fornøjeligt at kunne sige, at der er noget, vi er tilhængere af her.

Projektet gennemføres ved at opkøbe landbrugsjord, der har været dyrket som intensiv jord siden udretningen af Skjern Å og dræningen af de tilstødende jorder i slutningen af 1960'erne. Formålet med naturgenopretningsprojektet er at bringe området tilbage til situationen før udretningen og dræningen, hvor åen ved sine oversvømmelser af de lavtliggende områder afsætter næringsstoffer i græsarealerne. Græsset får gavn af næringsstofferne, kvæget afgræsser området, og vi spiser kvæget.

Derved genindføres jordbrugsreform, der på én og samme tid er en rensning af åen, samtidig med at der produceres fødevarer, og samtidig etableres der en sø inden udløbet i Ringkøbing Fjord til gavn for vandfugle og bundfældning af åens slam.

I den udvalgsberetning, der ligger til grund for det videre forløb af projektet, har Enhedslisten lagt vægt på, at græsningsarealerne blev så omfattende som muligt også på bekostning af søens størrelse. Man kan sige, at et økologisk natursyn fremmes. I det økologiske natursyn ligger jo, at kvælstoffet ikke er et næringsstof,

der blot skal skaffes af vejen, men at det er den begrænsende faktor.

Enhedslisten har under udvalgsarbejdet påpeget, at de fremtidige græsarealer vil være egnet til græsning for økologisk studeproduktion, og siden da har EU's dræberpræmie og tidlig markedsføringspræmie aktualiseret denne produktion endnu mere.

Endvidere har vi arbejdet for, at græsning og eventuelt jagt og fiskeri på de erhvervede offentlige arealer kommer den lokale befolkning til gode. Vi vil i det kommende udvalgsarbejde sikre, at dette også er medtaget i lovforslaget. Det bekymrer os måske, at det alene er rensningen, der er nævnt som det overordnede formål. Her ser vi gerne, at græsningen også er nævnt.

Endvidere er det ikke lige til at se, i hvor stor udstrækning græsarealerne er blevet udvidet på søens bekostning. Endelig vil vi gerne have fjernet muligheden for, at der kan gives dispensation til brug af sprøjtemidler i området.

Vi ser naturgenopretningsprojektet som model for fremtidige initiativer på lignende marginaljorder, hvor det offentlige overtager jorden til økologisk naturpleje og lejer den ud til lokale interesser.

I den forbindelse kan vi ikke støtte, at der i lovforslaget åbnes mulighed for, at jorden inden for området forbliver på private hænder. Problemet med at overtage de sidste arealer skal løses gennem ekspropriation. Sådan er det, og vi er tilfredse med, at ministeren får den mulighed.

Afslutningsvis kan jeg sige, at Enhedslisten betragter det som en styrke for projektets gennemførelse, at beretningen også fik tilslutning fra De Konservative – og jeg tør jo da sige Venstre – og håber, at dette også gælder anlægsloven, fordi et projekt af denne størrelse gerne skulle overleve skiftende flertal i Folketinget.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

I 1962 blev man i det høje Ting enige om at udrette Skjern Å, for at man kunne dræne arealerne og man kunne opdyrke dem. Nu står man så og vil have åen ført tilbage, hvor den oprindeligt gik, og der må jeg sige, at så stort et projekt som det, der ligger her, kan Fremskridtspartiet ikke stemme for.

Her er igen tale om at nedlægge landbrugsarealer. Projektet omfatter 2.192 ha. Noget heraf kan selvfølgelig bruges til afgræsning, men totalt set bliver der tale om at nedlægge landbrugsjord, virkelig landbrugsjord.